

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 "
Negyed évre . . . 3 "
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések
és nyilvántartások
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Anyagi helyzetünk.

A nép tömegeinek minden rétegét átható, jólét és élvezet utáni vágy, mely a mai időben vissza nem tartható, meggazdagodás és a fényűzés: általános jelszava a mai anyagi célok után-törő korszaknak. — Ezeket nyugszik összes anyagi élete a kultur népeknek és a szellem is az anyagi törekvések szolgálatába állva, azt kutatja, s arra törekszik, hogy a népek anyagi jólétének feltételeit emelje. Így aztán ezen általános élénk versenygek s az anyagi kérdések harci riadóul szolgálnak egyes nemzetek között és a megoldás körül valóságos csaták folynak, hol nemzetek vérzenek el és a sirt bizony akként veszik a népek körül, hogy a mai sivár anyagi korban, a szemekben gyászkyony nem ül.

A mi helyzetünk itt a nyugot küszöbén, különleges politikai viszonyaink miatt a külfölddel, de különösen Ausztriával szemben felette ingatag és kétséges, és a nemzetnek a legintenzívebb munkára, a legszívósabb szilárdságra és a legeszményibb hazafiságra van szüksége, hogy saját anyagi érdekeit megóvja és a külföld nyomásai, megtámadásai ellen csatát ne veszítsünk. — Így ha van összehozó érdek és létkérdés, melynek e hon minden nemzetiségeit minden széthúzó árnyalatait egygyé tömöríteni kellene, az a mai anyagi kérdések imperativusa, a kiegyezés minden erre vonatkozó fázisai és fejlődési viszonyai. — A zsebnek, a materiális létnek életbe vágó legfontosabb voltát igen is elismerik Ausztriában, mivel ezen száz és száz ellentétek által szétzúllott forgatagban egyedül az anyagi kérdések harcza egyesíti a népeket és a birodalmi tanácsot.

Nálunk nem állanak a nemzetiségek az állammal nyílt harcban, mivel a politikai lehetőség nem engedi, és így szívesen felteszük, hogy a maguk elutasíthatatlan érdekében velünk harcolnak meg anyagi harcainkat, melyek önálló fejlett iparra és anyagi jólétre visznek bennünket. De a nemzet zömének, az értelmiségnek magának kell már egyszer öntudatra ébrednie és a legmélyebben átéznie, anyagi kérdéseink fontosságát, mivel különben készületlenül megyünk a jövő válságai elé. Magyarország nem lehet birodalmi nemzetgazdász deklarálta; a nevezett uralkodó alatt fejlődött ezen nézet, hogy minden cikket Ausztriából vámmentesen, innét pedig oda vámmal megterhelve vittek be. — Nyers terményeinket a külfölddel szemben meg kell őriznünk magasabb vámtételekkel, mivel különben ezen földművelő államnak deklarált ország, a világ gunyára áldozatul esik oda Ausztriának, de még az iparterményeket sem zárhatjuk el csorbítatlan vámmal a külföld előtt teljesen, mivel különben most fejlődő iparunk silányul tönkre menne az osztrák iparizmus kizárólagos hatalmával szemben. — Ezen említett két elven nyugszik a kiegyezés és ennek államférfiaink által leendő mikénti kezelésétől függ annak sikere vagy sikertelensége.

Már most vessük fel a kérdést, mennyire állana a szerződő felek egyikének, másikának érdekében, hogy az egyik fél az új kiegyezéssel tönkre silányuljon? Erre határozottan nem kell felelnünk, mivel az egyik félnek becsapása esetében, fejlődésének nem biztosításakor, a talán kárörvendező

másik fél minden porczikájában megérezné, mivel az egyik testvér erejének felvirágoztatása feltételeinek tönkre tétele magával hozná a feleslegek szállításának csökkenését és így hasznosítását is. — Gazdag felesleget csak vagyonos államtól lehet várni, a tönkre tett köldüstől nincs mit várni és követelni.

R. A.

**Pancsova thj. város háztartásának zár-
számadása 1901. évről.**

I. BEVÉTELEK

I. Előirányzat szerinti bevételek:

A) Községi földek után.

Földek utáni hasznobér	kor. fill.	
Felső- és alsóvárosi fátelpek és község- telepek utáni hasznobér	45.632	30
Legeltetési és páztor díjak	2490	—
Bikadíjakból	22.603	54
Falerakodási díjzedés utáni jövedelem	1305	20
A vár. halászesernok utáni hasznobér	2743	55
Szérfik után	310	—
Heréskertek utáni jövedelem	5277	85
	19.866	50

B) Városi jövedékek után.

Városi fogyasztási adópótlék az állami hús-, bor- és szeszfogyasztási adó után	29.205	91
A mértékhitel-sítési jog bérléte után	525	—
A vásárjog után	1599	—
A helypénz és mérlegelési díjzedési jog után	12.337	—
A vadászati jog után	516	—
Az ásványvizek és gyártóvíz utáni vár. fogyasztási adó	2328	62
Építési engedélyek utáni díjak	1698	60
Ingatlanok tulajdonjog átruházása utáni átíratási díjak	10.173	60
Temeskomp után	340	—

C) A kivetésből.

Községi pótdadó 216.100 kor. állami adó után 92 ^o .	179.828	04
Katona beszállásolási díjakból	1465	08
Állami földadó megtérítés a helybeli egy- házközségeknek ingyenes hasznélveze- tül atengedet 314 hold vár. föld után	3233	88
Előfogati kiadások visszatérítése	4016	52

D) Különféle és rendkívüli kiadások.

Vihardöntött ták és száraz fa eladásából	1323	88
Előreláthatlan rendkívüli bevételek	1941	67
Fedeztetési díjak, takarmány- és élelmé- zés megtérítés	394	90
Az állami és községi adók behajtásánál befolyó végrehajtási illetékekből	4478	70
Halottkémleli díjakból	275	—
Marhavágási díjakból	1380	—
Gyámpénztári tartalék-alap járuléka a köz- igazgatási költségek fedezéséhez	2000	—
A hajógyári szigeten és a fasorokban nőtt fű, fűzfavessző és rözse eladásából	410	60
A vár. faiskolából eladott csemetékért	101	70
A két bikastállóból nyert trágya el- adásából	44	—
A kincstártól bérelt dunaparti cölöp- és rakodási díjzedési jog jövedelme	90	40
Regále kártalanítási kamatból	1873	76
Az állami italméresi jövedékből eredő tisztta jövedelem után Pancsova város területére eső többletből 30% részesedés	13.619	38
A Nagy-Becskerek—pancsovai vasutól átvett 273.200 kor. névértékű torontál vasuti részvény utáni osztalék	—	—
A Pancsova—petrovszellői helyi érdekű vasut-társaságtól átvett 8354 darab 1.670.800 kor. névértékű elsőbbségi részvény utáni osztalék	30.000	—
A vasut jövedelmi tartalék-alapból	23.700	—
Járuléka az ebadó-alapból egy nyilvános kút költségeinek fedezésére	697	70
A kir. kincstár járuléka a selyemgyár építési 120.000 kor. kölcsön törlesz- téséhez	3600	—
Állami bor- és húsfogyasztási adó jöve- delme	82.291	05
Állami bor- és húsfogyasztási adó besze- dési jutalék	3250	—
Rendkívüli biztos bevételek	171472	74
Pénztári maradvány 1900. év végével	1141	28

**E) Elő nem irányzott, de tényleg előírt
összegek.**

Külön bevétel a házi pénztár folyó 1901. évi összjövedelméből az 1899-1900. évi iskolai telek-vételi ügyből kifolyólag a Mária Valéria árvaházi alap-irányában fennálló hátralékos kölcsönrészlet és kamat kiegyenlítésére	1557	20
A tűzoltó laktanya épület építési költ- ségei fedezésére felvett kölcsön	30.000	—
A város tulajdonában lévő Pancsova— petrovszellői helyi érd. vasuti elsőbb- ségi részvények utáni jövedelem, és pedig a D/40 bevételi rovaton elszámolt összegek felüli rész	12.554	40
Előlegek visszatérítés vagy elszámolás mellett	33.583	62
Fizetési előlegek tisztviselők számára havi részletörlesztés mellett	8171	05
Előlegek Radivojevics volt pénztárnok és Radoszavljevics volt ellenőr terhére	838	58
Gyógyköltségek visszatérítése kórházak- ban ápolat szegények után	109	48
Tanonciskolai célokra fordítandó pén- zek	1554	80
Előlg ebbározak beszerzésére	22	80
Hiányok pótlására, térítmények és ide- gen pénzek	10.951	41
A város kezelése alatt álló alapokból ideiglenesen felvett kölcsönök	50.000	—

Főösszesítés.

I Előirányzott bevételek	520120	21
II Előirányzaton kívül bevételek	149343	34
Összes bevétel	669463	55

II. KIADÁSOK

II. Előirányzat szerinti kiadások:

A) Biztos kiadások.

A városi tisztviselők fizetése	kor. fill.	44.089	84
A tisztviselők lakbér illetménye	8386	54	
A szolgák bére	4362	40	
A díjnokok díjazására	7818	—	
A vár. tisztviselők stb. nyugdíjalapjához a város évi járuléka	5650	—	

B) Közigazgatási kiadások.

Irodai szükséglet és a tisztviselők irodai átalánya	3623	79
Könyvkötői munkára és nyalábokra	274	95
Nyomatványokra	4451	27
Hirlapi hirdetésekre és táviratokra	624	62
Uti költségek és napidíjakra	1268	75
A város kivilágítására	21.698	60
Leitári tárgyak, bútorneműk és hiv. könyvek beszerzésére és fentartására	1875	18
Előfogati biztosítására	3339	84
A város részére szükségelt tűzfára és községre	2100	76
A kémények tisztítására	264	—
Épületek javítására és fentartására	2589	31
Az irodák és a tanácsai épület kivilági- tására	1508	31
A sokszorosító gépnél alkalmazott mun- kás díjazására	720	—

C) Közgazdasági kiadások.

Tenyészbikák és sertéskanok beszerzé- sére és azok eltartására	4679	25
Állami ménék és ápolói eltartására	855	75
Fasorokra és a vár. faiskola fentartására	1104	50
A népkert jókarban tartására	1236	04
A mezeti kutak jókarban tartására	835	69
Gazdasági szerekre	91	18
A városi erdő-terület kezeléseért a kincs- tárnak fizetendő átalány	40	—
A városi mélykutak jókarban tartására	397	32
Pászorok és bojtárok bére	7320	—

D) Adók, egyenértékek és járulékok.

Adók és illeték egyenértékekre	16.019	22
Ármentesítési ill-tőleg rétbetöltezési járuléka	4150	95

E) Közbiztonsági kiadások.

A rendőrtisztviselők fizetése	11.940	—
A rendőrtisztviselők lakbér illetményeire	2000	—
A városi rendőrök fizetése	20.293	32
A lovasított rendőrök lóartási átalánya	1418	—
Mezei őrk bére	6030	—
Rendőrök ruházatára és felszerelésére	807	52
Tűzoltó-egylet segélyezésére	3000	—

H I R E K.

— **Személyi hir.** Bajszai Zákó Milán főispán 2 heti szabadság után ma érkezik vissza városunkba.

— **Elutazott.** Városunk polgármestere, Mattanovich Adolf tegnap délután Zombolyára utazott, hol a ma megnyitandó tenyészszarvasmarha és lókiállítás megtekinti.

— **Áthelyezés.** Fodor József posta- és távirtdafelügyelő, a pancsovai társadalom egyik kiválóan rokonszenves és tevékeny tagja Temesvárra helyeztetett át és ottani posta- és távirtdahivatal vezetésével bízott meg. A távozó felügyelő, kinek áthelyezése osztatlan sajnálkozással találkozik városzerte — augusztus 1-én foglalja el új hivatalát.

— **Kinevezés.** A király, mint a hivatalos lap szerdai száma közli, Szörényi Gyula szász-kabanyai járásbírói albirót az alibunári járásbíró-sághoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Erkövő.** A 46. sz. gyalogezred városunkban levő 2-ik zászlóaljának általánosan kedvelt és tisztelt századosa, Simel György június hó 28 d. e. 10 órakor esküszik örök hűséget Huber János a kereskedelmi bank kiválóan beállt igazgatója szelendő leányának, Huber Johanna úrhölgynek.

— **Sikerrel tette le** Szvoboda Sándor t. alkapiány a múlt héten az államtudományi vizsgát a nagyváradi jogakadémián. A fáradhatatlan szorgalmú s törekvő rendőr-tisztviselőnek mi is oszintén gratulálunk.

— **A város közigazgatási bizottsága** múlt szerdán tartotta június havi ülését Mattanovich Adolf polgármester elnökelete alatt.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint f. évi május hónapban 3235 kor. 69 fill. kevesebb adóbefizetés történt mint múlt évi májusban; az idei január—májusi időszakban befizetett adó azonban a múlt év hasonló időszakában történt befizetéseket mégis 15403 kor. 67 fillérrel túlhaladja. A f. évi január—májusban 165 kor. 41 f.-rel több hadmentességi folyt be mint tavaly ugyanezen időben.

Útadót befizettek most májusban 3174 K. 97 f., a f. évben befolyt összesen 9877 K. 87 f., a hátralék 30809 K. 30 fillér, melyben az 1901-ből maradt hátralék, 13134 K. 63 fillérrel be van tudva.

Május hónapban 29 férfi, és 26 nő, tehát összesen 55-en haltak meg. A halálnak 18 esetben tüdőbaj volt az oka.

A tanfelügyelői jelentés kiemeli, hogy a szakminiszter a pancsovai főkegyelet tagjainak utiköltségeire és napi díjaira a f. évre 867 koronát, a pancsovai áll. (1) iskolák felszerelésére pedig 3125 koronát utalványozott.

Több jelentésként ügy elreferredása után az ülés 5 órakor véget ért.

— **Hittani vizsgák.** Az izraelita vallású tanulók hittani vizsgája kedden, június 10-én tartatott meg. — Szerdán, június 11-én az ev. református tanulók, — pénteken délelőtt és délután pedig az el. iskolák k. a. t. h. ifjúságának hittani vizsgája volt, mely utóbbin Zabolár József szarvasi esperes-plebános mint püspöki kiküldött vett részt.

— **Pancsova fogyasztása.** Május hónapban a város területén levő 5 bikát, 63 ökört, 51 tehenet, 254 borjút, 297 sertést, 1 juhót és 1857 bányát.

— **Bizottsági ülés.** A jog és pénzügyi bizottságok kedden d. u. 3 órakor együttes ülést tartanak a városházán Szabolár János főjegyző elnökelete alatt.

— **Megbízás.** A február hó 1-én megszüntetett házközösségi hivatal által még teljesen be nem fejezett házközösségi ügyek lebonyolításával Szekeres Zoltán t. főszolgabíró bízott meg.

— **A tanítók kegyelme.** Torontál vármegye és Pancsova város néhai kir. tanfelügyelője Steinbach Antal síremlékének leleplezése lélekemelő módon ment végbe Nagybecskereken június 12-én. Az impozáns harmadfél méter magas granit-sírkövet Torontál megye tanítótsága emelte kegyelmeik, haláljuk és szeretetük jeléül. A leleplezés alkalmából a nagybecskereki tanító-főkegyelet diszközgyűlést tartott Kaufmann István elnökelete alatt, melyen több becskereki notabilitás és számos tanító a megye minden részéből vett részt. A közgyűlés után csendes halotti mise volt mely után a gyászközösség a róm. kath. temetőbe vonult. A sírnál Molnár József pancsovai ig. tanító mondott könyvre fakasztó gyönyörű alkalmi beszédet. Beszédét még dr. Pacséri Károly torontáli tanfelügyelő is. Ezután a síremlék megkoszorúzása következett. A kegyelmes ünnepélyen Karner János, Molnár József, Reich Gábor Scherter Antal és Weisz Károly áll. tanítók képviselték a pancsovai tanítótságot.

— **Fürdőzők figyelmébe.** Sajnálatos jelenség, hogy üdülést vagy gyógyulást kereső jobbmodu közönségünk csak külföldi fürdőkben és gyógyhelyekre menekül. Pedig hazánk klimatikus és gyógyhatású fürdői legtöbbször jobb hatással vannak mint a legjobb híré és divatba jött külföldi gyógyhelyek. Ilyen a rozsnyói vasas gyógyfürdő is, melynek gyógyhatása, festői főkvése és kényelmes berendezése semmi kívánni valót sem hagy. Felhívjuk olvasóink figyelmét a rozsnyói vasas fürdőre vonatkozó mai hirdetésünkre.

— **Helyszini szemle.** A Pancsova-Temesparti állam területén a Temeshez átvett eddigi átjáró tárgyában f. hó 11-én délelőtt tartották meg a helyszini szemlét, melyen a város képviselőiben Roth Ferenc tanácsnok, a Pancsova Petrovcselói v. részvénytársaság képviselőiben Pavlovics György az állam építészeti hivatal s. m. kir. államvasutak képviselői vettek részt. A Temeshez vezető átjárónak

F) Közegészségügyi kiadások.

Az egészségügyi tisztviselők fizetése 4400 —
Mélykutak furatására 1616 60

G) Közművelődési kiadások.

Általányösszeg az államkincstárnak a városi népiskolák, az óvodák, és a kereskedő- és ipartanociz iskolákért 35.000 —
A városi tanítók nyugdíjazására 49 98
Iskola épületek javítására és jókarban tartására 400 46
Az iskolákban szükségeltető tüzfára 1772 90
Az államosított volt városi tanítókért nyugdíjalap járuléka az orsz. tanítói nyugdíjalaphoz 720 —
A tan- és óvodaköteles gyermekek évi összeírására 400 —
A m. kir. honvéd hadapród 2 alapítványi helyért 800 —
A tanfelügyelői kirendeltség helyiségeinek bére, és az első berendezés költsége 1161 70

H) Segélyzések.

A helybeli hitfeleleketek segélyezésére 3392 80
A szegényalap évi javadalmazására 10 000 —

J) Városi kölcsöntartozások törlesztésére, valamint különféle és rendkívüli kiadások.

A 100.000 kor. kórháztételi kölcsön tőke- és kamattörlesztésére 5000 —
Az iskolai 71.000 kor. kölcsön tőke- és kamattörlesztésére 3550 —
A régi kölcsön konvertálása céljából felvett 363.600 kor. új kölcsön és a Pancsova—petrovcselói h. érd. vasutnak a város által történt kiépítése céljából felvett 1.379.200 kor. kölcsön azaz összesen 1.742.800 kor. kölcsön törlesztésére 84.790 80
A volt városi függő adósságok visszafizetése, a selyemgyár építési hozzájárulási összeg fedezése és a vasut jövedelmi tartalék-alap létesítése céljából felvett 428.000 kor. kölcsön törlesztésére 23.739 20
Javadalmazás az utadó-alapnak az úti kiadások, különösen az útépitési 360.000 kor. kölcsön törlesztési részletei részbeni fedezésére 8000 —
Tisztek elszállásolására 1079 63
Különféle vegyes kiadások és előreláthatatlan rendkívüli kiadások 9803 95
Adóbehajtás és összeírás körüli kiadások 13.720 90
A gyeppmester bére 400 —
A városi jégverem megtöltésére 80 —
Nagyobb ünnepélyek alkalmával kivilágításra és zenére 101 67
A temesi szabadfürdőre 134 33
A szerb tövis és csalányfélék kiirtására 245 —
A kövágóhid fentartására 649 91
A „Gromon Dezső” magyarnyelvterjesztő-egylet segélyezésére 200 —
Az összes jövedékek kezelése körüli kiadások 10.302 59
A vásárjog után a kincstárnak fizetendő jövedelmi illetmény 996 20
A kincstártól bérelt temesi czölöp- és rakodási díjszedési jog utáni bér 154 —
Városi épületek tűzkár elleni biztosításért Fertőtenitő szerek beszerzésére (csatornák és egyébekre) 7 26
Az állami bor- és húsfigyasztsási adó váltáság-összege 64.000 —

K) Rendkívüli egyszer és mindenkori kiadások.

A szunyog-ziget erdősítésére 4189 16
Varjúk és hollók kiirtására 54 60
A város külterületén lévő Nadela-hidak és dűlőutak helyreállítására 1980 —
A kincstártól kibérelt 889,88% hold réti föld utáni évi bér 702 —
A város által bérelt távbeszélő állomások utáni évi bér 1786 91
A vásártér berendezési költségeinek fele részén 1858 58
A vár. levéltár részére az anyakönyvi másodpéldányok elhelyezésére szolgáló új tüzmentes vasszekrény beszerzése 500 —
A tanács kiadóhivatal részére megvett Remington-Standard írógép 664 kor. vételárlanak II. féle 332 —
Népszámlálási kiadások (1899. évi XLIII. törv. czikk) 1933 39

Összesítés.

A tisztviselők fizetése 70 306 78
Közigazgatási kiadások 44.339 79
Közgazdasági kiadások 16.559 73
Adók és egyenértékek 20.170 17
Közbiztonsági kiadások 45.578 84
Közegészségügyi kiadások 6016 60
Közművelődési kiadások 40.305 04
Segélyzések
Rendkívüli kiadások 227176 32
Rendkívüli egyszer és mindenkori kiadások 13.336 64
Összes rendes kiadások 497182 71

Elő nem irányzott, de tényleg kifizetett kiadások.

A tüzoltó-laktanya épület építési költségei fedezésére felvett kölcsön törlesztésére 1484 48
A helybeli tüzoltó-egylet részére a város által épített laktanya-épület költség-i 28.179 14
Tőkesítés. A vasut jövedelmi tartalék-alap gyarapítására 12 554 04

Előlegekre 45 129 19
Hiányok pótlására, térítvények és idegen pénzek 6165 23
A város kezelése alatt álló alapokból illetőleg azok pénztári készleteiből ideiglenesen felvett kölcsönök visszafizetése 50.000 —
A Maria Valéria árvaházi alpból felvett ideiglenes kölcsön visszafizetésére 3557 20
Kórházi ápolási költségek helybeli illetőségű szegények után 561 65
Hátratékos kiadások a volt városi most állami elemi iskolák és a tanociziskolák után 1800 —
A tanács épület részére készített világitó és normálóra költsége 1215 83
Az új gyeppmesteri lakházépület költsége 3575 12
Előirányzatok kívüli kiadások 154222 24

Főösszesítés.

Előirányzott kiadások 497182 71
Előirányzatok kívüli kiadások 154222 24
Összes kiadások 651404 95
Hozzáadva az 1901. évi december végéig felvett pénztári maradványt 18.058 60
Főösszeg 669363 55

Iskolai hirdetés.

1. A pancsovai állami felső kereskedelmi iskolában a tanulók felvétele és beírása az 1902/3-ik iskolai évre nézve már a folyó tanév bevégeztével június 30-ától július 3-ig és ha az osztályoként meghatározott létszám még nincs betöltve, július 5-éig tartatik meg a beírt tanulók az igazgatóságnál hagyják bizonyítványukat és a felvételi díj (évi 10 korona) ellenében beírási igazolványt kapnak. Ha a tanév végén felvett tanulók a következő tanév elején szeptember 4-éig bezárólag az osztályfőnökkel személyesen nem jelentkezének, nemcsak a b-lépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. — Levélben vagy írásban való jelentkezésnek helye nincs, mert minden tanulónak a felvételre személyesen, a szülő vagy gyám kíséretében kell megjelennie. — Szeptember elején folytatólagos felvétel csak az esetben történik kivételesen, ha a szabályszerű létszám még nincs betöltve (1901. 29217. sz. min. rend.)

2. A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába oly tanulók vétetnek fel, kik a gimnázium, vagy reálisiskola, vagy polgári iskola 4 alsó osztályát minden tantárgyból (a latin nyelvtől eltekintve) nyilvánosan, vagy magánuton sikerrel elvégezték s erről bizonyítványt mutatnak fel.

Felvételekor a tanuló tartozik keresztlevél (születési bizonyítványát) átszolgáltatni. — Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

3. Ugyanazon iskola egyik osztályából a következő felsőbb osztályba csak az a tanuló léphet, ki az elvégzett osztályi rendes tantárgyaiból — nem számítva ide a szépírást — legalább is elégséges osztályzatot kapott.

Hazai nyilvános felső kereskedelmi iskolából más ugyanily intézetbe átlépni kívánók előbbi intézetük bizonyítványával tartoznak igazolni, hogy a megelőző osztályt a rendes tantárgyakból — nem számítva ide a szépírást — legalább is elégséges sikerrel végezték. Ezen esetben, ha ebben az intézetben a harmadik nyelv nem ugyanaz, mint volt azon intézetben, melyből a tanuló jön, ebből felvételi vizsgálat alá veendő s csakis ennek sikerülése esetén vehető fel.

4. Az 1900. évi június hó 15-én 20211. sz. a. kelt miniszteri rendelet értelmében a tanuló felvételekor tartozik fizetni: a) felvételi díj fejében: 10 koronát, tandíj ezimén: 50 koronát. A felvételi díj a beíratáskor; a tandíj szeptemberben fizetendő.

Szegénysorsú, de legalább is jó általános előmenetelt igazoló tanulók a tandíj fizetése alól felmenthetők. Az ilyen tanulók kötelesek a nagym. vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszteriumhoz címzett ebbeli folyamodványukat osztály- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve szeptember első hetében az iskola igazgatóságánál benyújtani.

5. A tanulóknak felsőbb osztályba való lépése a megelőző osztály sikeres elvégzésétől függ. A mely tanuló legfeljebb két tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, javítóvizsgálatot tehet. A javító- és pótló vizsgálatok f. é. aug. 31-én tartatnak meg. A javítóvizsgálatot kéio folyamodványok legkésőbb augusztus 15.-ig benyújtandók az igazgatóságnál. A ki a javítóvizsgálaton, ha csak egyetlen egy tantárgyból is, újra megbukik, az osztályt ismétleni kénytelen. A javítóvizsgálatra rendszerint azon iskolánál jelentkezik a tanuló, a melynél elégtelen osztályzatot kapta. Kivételes esetekben és alapos megokolással a főigazgató adhat engedélyt arra nézve, hogy a tanuló idegen iskolánál is tehessen javító vizsgálatot.

Azon szülők, vagy gyámok, kik nem lakknak az intézet helyén, kötelesek alkalmas helyettest bejelenteni, a ki gyermekek vagy gyámfiuk felől az igazgatóság vagy osztályfőnök értesítését elfogadhatja. A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatóságnál, ennek viszontjoga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja — megkövetelni, hogy e tekintetben czél-szerű változás történjék.

Pancsován, 1902. évi június hóban.

Az áll. felső keresk. iskola igazgatósága.

szükségessége megálapítottván a bizottság megállapodása szerint a P. P. vasút részvénytársaság köteles a pályaudvarnak a város felőli részén, a halászcsernyőktől a csónakvágány végéig és ottan a töltésen át és a pályatest Temes felőli része mentén középvezetési magasságában legalább 2 méter koronájú átjárót, illetve utat létesíteni. A létesítendő ut és átjáró fenntartását az érdekelt vasúttársaság és az államvasutak képviselői is a város nyakába akarták szőni, a mi ellen azonban a város képviselője Roth tanácsnok erősen tiltakozott és erre vonatkozó alapos érvelését a jegyzőkönyvbe is vétette. Ez ügyben a közigazgatási bizottság fog dönteni.

Kórházi könyvtár. A pancsovai kórházban ápoló betegek egy régi óhajta ment teljesebbé. A kórház ugyanis az üdülő és lábadozó betegek szellemi szórakoztatására saját házi könyvtárt alapított. Markovics Mihály úr ezen könyvtárt a múlt héten 217 kötettel gyarapította. A nemes czél érdekében kéri minden igaz emberbarát, hogy olvasott újságokat, könyveket bármilyen nyelven is, a kórház könyvtárának szíveskedjék átengedni.

Mulatság Szarcsován. A szarcsovái önkéntes tűzoltóság ma júnist rendez a vojloviczi erdőben. Belépti díj személyenként 60 f.

Nagy erdei mulatság rendez ma a „Pancsovai iparosok delegációja” a kincstári erdőben (a katonai lövölde mögött). Lesznek énekek, társasjátékok, tréfás posta stb. Az erdőben kényelmes és elegendő ülésokről és asztalokról gondoskodva lesz. Este táncmulatság a Wiedmann-féle kerthelyiségekben. Belépti díj az erdei- és táncmulatsághoz személyenként 60 fillér. Indulás zeneképpel d. u. 1/2 órákor az egyleti helyiségből (Hedrich-féle ház, a kórházzal szemben). Kedvezőtlen időjárás esetében a mulatság a jövő vasárnapon, június 22-én tartatik meg.

Az érettségi szóbeli vizsgák a helybeli felső kereskedelmi iskolákban pénteken és szombaton voltak dr. Schack Béla és Mága János miniszteri biztosok jelenlétében. Hogy milyen eredménnyel azt talán majd megtudjuk.

A kórházi bizottság a múlt hétfőn tartotta alakuló ülését Mattanovich Adolf polgármester, dr. Panczél Otto városi főorvos, dr. Schaffer Adolf kórházi igazgató orvos, dr. Wittigslager Rezső tiszteletbeli főorvos, Mannó György, Winterfeld János tagok és Saueressig Ferenc kórházi gondnok jelenlétében. Megválasztott elnökök: Mattanovich Adolf polgármester, alelnökök: Mannó György, jegyzőnek: Saueressig Ferenc. Ez alkalommal megállapították az 1903. évi költségelirányzatot, mely szerint a szükséglet 35142 koronát tesz ki. 1903. évre a napi ápolási díj 1 K. 32 fill. állapított meg. Az 1901. év végével 1255 K. 85 fillér pénztári maradvány volt. A szükségesek épület javítások elrendeltettek. A betegek létszámának állandó emelkedése folytán szükségessé vált bővítések megállapítása céljából szűkebb bizottság küldtek ki.

Arczképfestők Pancsován. Perrott Vilmos és Fanette Edgard festőművészek magyarországi körútjukban Pancsovára érkeztek, hol rövid időn át olaj- vagy pasztelfestményben és krétarajzban arczképeknek művészi kivitelben leendő megfestését vállalták. Megrendeléseket elvállal szíveségből Wittigslager K. is, kinek könyvkereskedésében kiállított arczképek megtekinthetők. Az arczképek hűek, hasonlatosságuk meglepő. Az ár igen jutányos. A műterem a Jenő herceg utcájában a volt Funke-féle házban, a Bauer-féle gyógyszerár szomszédságában van.

Színlelt öngyilkosság. Egy vadházasságban élő cipészlegény a múlt héten lakásán öngyilkossági szándékkal hasba szurta magát és azután elment hazulról. Így jelentette az asszony a rendőrségnél; a rendőrség a városban rá talált a világgá ment öngyilkosra és bekísérte. Itt kiderült, hogy a drámai hajlammal bíró cipész vérrrel megtöltött hólyagot kötött hasára és ebbe szurt belé. A színlelt öngyilkossággal a balkézre való feleségét akarta nagyobb engedékenységre bírni.

Semmi közöm hozzá. Szerkesztőségünkben két utazó a következők rendőrségünket jellemző esetet adta elő: Pénteken este a Verseczről Pancsovára érkező vonaton egy kosiban jött velük egy másik férfi és egy fiatal leány. A leány feltűnő nyugtalansága és elfojtott zokogása felkeltette a két utazó kíváncsiságát és így megtudták, hogy a leány valami lelketlen kufár kezébe került. Figyelmeztették a vasuti kalauzt, a ki megígérte, hogy Pancsován figyelmeztetni fogja az állomásos levő rendőrt. A Pancsova-Temesparti állomásos a kalauz az egyik utazóval rögtön felkereste a kirendelt rendőrt, ki a vele közlöttre röviden azt felelte ékes szerb nyelven: semmi közöm hozzá, és nem is törődött semmivel. Felhívjuk a rendőrkapitány figyelmét ezen esetre is; hisszük, hogy megtudja miben áll az eset és be fogja látni, hogy Pancsován, ezen exponált határ állomásos ilyen módon még a legüdvösebb belügyminiszteri rendeletek is irrott malaszt maradnak.

Virágbarátok! A „Flóra” virágtrágya-kivonat használatá bálamatos hatással van a virágok fejlődésére, színpompája és illatára. Postán bérmentve küldi 1, 2,50 és 4 korona ellenében Waltersdorfer Pál drogista, Budapest, VII., Kerepesi-ut. 8/b.

Gubóbevéltás. A selyembűbök beváltása a múlt héten vette kezdetét. Az utalványokat a kir. adóhivatal és a városi pénztár fizeti ki.

Mint értesülünk, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, ezen előzékenységről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénztárat ujjában jelzálogosítványt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent idevonatkozó hírdetését különösen gazdalkodóknak figyelmébe.

Közgazdaság.

Szőlőink és gyümölcsfáink megvédése.

Küzdelen a szőlőpenész, az oídium, a gombák, rovarok stb. ellen.

Kitárta immár teljes pompáját a természet. Viruló gyümölcsfák, zöldelő szőlők közt gyönyörködve, reménykedve és mégis aggódva jár a gazda: vajjon lesz-e a virágból gyümölcs? E kérdésre a feleletet ne csak a sorstól várja a gazda, hanem önmagától is. Azért adott a jóságos Isten az embernek ésszt, hogy véd-kezeni tudjon az ellenségeivel szemben.

Szőlőinket az idén is fenyegeti a peronoszpóra (szőlőpenész), annál inkább, mert a tavaszi fagy, hidegség fokozottabb mértékben érzékenyen, fogékonyra tették a szőlő hajtatását e veszedelmes betegség iránt. Azt ajánljuk tehát, hogy minden szőlősgazda a lehető legkorábban védekezzen a szőlőpenész ellen. És ennek a módját el is mondjuk úgy, amint azt a kecskeméti alkalmazzák, akik szőlőjükről messze földön híresek.

Legtökéletesebb ellenszere a szőlőpenésznek a „kecskeméti por”, amelyből méz hozzáadásával vegyítiszta azurin keletkezik. Ez a szer a legolcsóbb, a permetezés munkája legkönnyebb, legtisztább és leggyorsabb s a kecskeméti por a permetezőgépeket sokkal kevésbé rontja, mint más anyagok. A „kecskeméti por” oldatát a leggyorsabb munkás is elkészítheti. A „kecskeméti por” a csemegeszőlőt sem teszi undorítóvá, mint más permetező anyagok.

A szeszélyes időjárás következtében a kintásunk van arra is, hogy ismét fellép az oídium (lisztharmat) szőlőinkben. Ez ellen is erőteljesen kell védekezni kén májjal, amelynek sikere biztos s a védekezés vele sokkal könnyebb és olcsóbb, mint más anyagokkal, annál is inkább, mert a közönséges permetezőgépekkel alkalmazható.

Nevezetes előnye a kénmájnak a kénpor fölé az, hogy míg a kénpor csak 25 C foknyi hőmérséklet kezdi kifejteni hatását, addig a kénmáj már egész alacsony hőfoknál is fejleszti a gombaölő gázokat, amire azért van szükség, mert az oídium is már alacsony, 5 C fok melegen terjed.

A kénmájat biztos eredménnyel lehet használni a drága Thanaton (dohánylúg) helyett a gyümölcsfák, vetemények hernyói, ezek bábjai gombái stb. ellen, sőt gyógyítani lehet vele a fák mézgafolyását is.

Egy cikkely szűk keretében nem lehet részletesen írni a kintűn szerek használati módjáról, de t. olvasóink kimerítő utasítást kapnak, ha akár egy levelező-lapou a „Homok” című szaklap szerkesztő kiadótulajdonosához: Mayerfi Zoltánhoz Keekemétre fordulnak, ahol az említett hasznos szerek használati utasítással kaphatók és a honnan kívánatra készleggel megküldik a „Homok” című havi szaklap (ára egész évre 2 korona) mutató számait.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CEKÉLY RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csak a Franklin-féle MAGYAR REMEKIRÓK gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szilágyi Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomhatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIRÓK MEGRENDELŐINEK.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy kötet sorozat.

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspeare színműveivel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a Rendelő-lap útján, mely kivágandó és megfellelően kitöltve beküldendő a MAGYAR REMEKIRÓK kiadóhivatalához.

Nyilttér*)

Étvágyhiány, emésztési zavarok

a Rohitschi „Tempelforrás” idős szakonkénti ivása által a leggyorsabb módon megszűnnek. Régi vagy idült illyenmáj bajoknál a „Stiriaforrás” (erősebb) használata előnyösebb.

Raktár Magyarország részére

Hoffmann Józsefnél, Budapest, Báthory-ut. 8.

*) Ezen rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetések.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank
Budapesten, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.

Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank ujjában a

jelzálog üzletet

vetto fel üzleti körébe.

Jelzálogkölesönöket engedélyez földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátásu

4 százalékos záloglevelek

alapján 20 éves, 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszban részesít.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benne van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben 220 korona.

Ezen kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIRÓK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferenc, Eötvös József br. Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kolcsey Ferenc, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr.; Teleki László gr.; Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruczoklészlet.

RENDELŐ-LAP.

A MAGYAR REMEKIRÓK kiadóhivatala útján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságától Budapest VIII. Üllői-ut. 18.**

a) A „Magyar Remekírók” 55 kötetben 220 kor. 60, havi részletekkel 20 korona utánvétellel.
b) A „Magyar Remekírók” 6. és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
c) A „Magyar Remekírók” és Shakspeare műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
d) A „Magyar Remekírók” Shakspeare nélkül 220 koronáért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy kötet sorozat.
A részletek az első szállítástól kezdődően minden hó 1-én **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál** Budapestben fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatásos kötetek a részletek pótlásáig visszatarthatók; a lejtűt s le nem fizetett részleteket a Társaságunk jogában áll, a portóköltség hozzászámítása mellett, postai megküldés nélkül, a részletek elmulasztása esetében a részletekkel kedvezmény megszűnik és az egész mű vételére kötelező válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétellel.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

